

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Lib. III. Decretalium. In quo agitur De Rebus, quæ in iudicium devenire solent, cujusmodi sunt, de vita et moribus Clericorum, ...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1708

§. 4. Quæ circa beneficiorum unionem statuerit Fridentinum?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73045](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73045)

beneficii uniendo, & ejus, cui unitur, exprimitur est, si unio peratur à Papa, vel ejus Legato; non autem, si ab ordinatio; hic enim presumitur nosse valorem suorum beneficiorum; Secus, illi. Reg. Cancell. 21. aliàs 22. de unionibus; & hæc dicta sunt spectato jure communi.

§. 4.

Quæ circa beneficiorum unionem statuerit Tridentinum?

951 **P**rimo loco extat Decretum in dicto Concilio Sess. 7. c. 4. ubi statutum est, ut quicumque de cætero plura beneficia Ecclesiastica incompatibilia, per viam unionis, ad vitam recipere, aut retinere præsumpserit, ipsis privatus existat, juxta Constitut. in c. de multa. De præbend. hoc tamen decreto nihil agitur de prohibitione unionum; sed tantum de incompatibilitate beneficiorum unitorum. Deinde eadem Sess. c. 6. declarat, quæ beneficiorum uniones perpetuæ, debeant irritæ declarari post examen factum ab Ordinatione, tanquam Sedis Apostolicæ delegato; Loquitur autem de iis, quæ factæ sunt 40. annis citra à publicatione Concilii numerandis, & non sunt sortitæ effectum; si factæ sunt subreptitiæ. Hoc Decretum non habet locum, si unio sortita fuit effectum saltem ex parte. Dicitur autem tunc sortita affectum, quando vigore unionis fuit capta possessio, Barbosa in cit. loc. Trid. à n. 9.

952 Tertiò statuit Sess. 14. de Reform. cap. 9. ne beneficia, tam simplicia, quam etiam curata, Vicariæ perpetuæ, seu præstimonialia, aut præstimonialia portiones unius Diocesis ex quacunque causa etiam augendi cultus divini, vel numeri Beneficiariorum, perpetuò uniantur alterius Diocesis beneficio, Monasterio, seu Collegio, aut loco etiam pio. Et per hoc correctum est jus antiquum aut oppositum erat licitum de consensu illius Episcopi.

953 Quarto Sessione 21. cap. 5. quòd Episcopus, propter Ecclesiarum paupertatem, & in cæteris casibus à jure permittis possit facere uniones perpetuas quarumcunque Ecclesiarum Paro-

chialium, & aliorum beneficiorum etiam non curatorum, cum curatis, sed juxta formam juris, etiam si generaliter, vel specialiter reservata, aut qualitercunque affecta; & hoc potest etiam ut delegatus Sedis Apostolicæ. Deinde Sess. 23. cap. 18. conceditur Episcopis, ut cum consilio duorum de Capitulo, quorum unus ab Episcopo, alter à Capitulo eligatur, & de Consilio duorum de Clero civitatis, pariter eligendorum ut ante, seminario puerorum unire possint quacunque beneficia, etiam Regularia, etiam juris Patronatus cujuscunque, etiam exempta, etiam nullius Diocesis, etiam annexa aliis Ecclesiis, Monasteriis, Hospitalibus, & locis piis.

Sed circa hoc Decretum Not. 1. 954 unionem factam seminario absque dicto consilio, non valere, resoluti à Francisco Leone apud Barbof. in citat. loco Trident. n. 10. Unio autem hæc fieri non debet seminario, pro quo nondum est præparatio domus saltem conductæ, vel emptæ, & puerorum inductio, ut decidit Rota apud Barbof. cit. n. 11. vel saltem nisi muri ejus sint incepti, licet non absoluti.

Not. 2. ab hac contributione neminem eorum, qui habent beneficia in tali Diocesi, exemptum esse; Barbosa cit. num. 16. nec Episcopum, nec Capitulum, ut liquet ex textu cit. Decreti, nec hospitalia, quæ habent, annexum beneficium, & dantur in titulum, vel administrationem; nec beneficiatos beneficiorum collationis Monachorum; nec monasteria non mendicantium; nec Ecclesias Seculares, quæ non sunt de mensa Monasteriorum, licet eorum institutio, vel collatio ad Monachos spectet, nec mendicantes quoad beneficia ipsis annexa; nec monasteria, quæ habent aliquid superfluum ultra id, quod seminariis sui ordinis contribunt; nec moniales si habeant beneficia unita.

Not. 3. ab hac contributione exemptos esse r. Abbatem, qui in suo territorio, & jurisdictione prius seminarium erexit, & retinet habentes distributiones quotidianas à præbendis dist-

stinctas; nam hi ex distributionibus nihil tenentur contribuere, nihil tenentur ex his, quæ in incerto, in elemosynis piorum, & similibus consistunt: 4. Monasteria mendicantium &c. de quibus V. Barbof. cit. loc. Trid.

957 Nor. 4. vi decreti cap. 18. de quo num. 953, Episcopum seminariis posse unire beneficia quæcunque (non tamen omnia beneficia simplicia) cujuscunque dignitatis, & qualitatis, etiam affecta, sed sine præjudicio obtinentium; non autem ea, quæ spectant ad collationem inferiorum, neq; Canonatus, neque juris Patronatus etiam Ecclesiastici, neque reservata Sedis Apostolicæ post eorum vacationem, nec vacantia in mense reservato Papæ, nec quæ residentiam requirunt Regularia, nec quæ Monasteriis unita, vel annexa sunt, nec beneficia commendata, de quibus Barbofa cit.

958 Quinto Sess. 24. cap. 13. statuit, ne Ecclesiæ Parochiales Monasteriis quibuscunque, aut Abbatibus, seu Dignitatibus, sive præbendis Ecclesiæ Cathedralis, vel Collegiatae, sive aliis beneficiis simplicibus, seu hospitalibus, militiisve uniantur; hoc decreto clarè restringitur potestas jure communi concessa Ordinariis, de qua dictum est à num. 944. sed nota, quod hoc decretum non habeat locum in unione, quæ fieret pro fundatione, dotatione, augmento, vel conservatione monasteriorum, Collegiorum, & aliorum locorum piorum; sic Barbofa in cit. loc. Trident. num. 10. & allegatur etiam in Remissionibus ad dict. cap. 13. Trid. V. Monasteriis, intellige, si sint erecta ad fidei Catholicæ defensionem, & propagationem, bonarumque artium cultum. Quamvis Castropalaus D. 6. de beneficiis part. 12. §. 3. num. 18. §. Secundo limitat, hanc limitationem non admittat.

959 Sexto eadem Sess. cap. 15. statuit, hanc rationem esse in Ecclesiis Cathedralibus, & Collegiatis insignibus tenendum, ubi sunt præbendæ multæ, sed tenues, & insufficientes, ut Episcopis liceat cum consensu Capituli, vel ali-

Tom. III.

quot beneficia simplicia, non tamen regularia, iis unire; vel, si hac ratione non possit provideri, aliquibus suppressis de Patronorum consensu, si laicorum sint: hoc decreto limitatur Ordinariorum potestas, ut in dato casu possit unire sola beneficia simplicia, tamen tamen jure communi omnia uniri poterant, ut dictum est à num. 944. ampliatur tamen etiam, ut unire possint beneficia Patronatus Ecclesiastici absque Patronorum consensu; sic Castropalaus citat. num. 19. qui tamen notat, hanc potestatem uniendo beneficia, irrequisitis Patronis Ecclesiasticis, non esse ordinariam (hæc enim id non possunt) sed delegatam.

Denique Sess. 25. c. 9. statuit, 960 ne fiat unio beneficii liberi cum beneficio juris patronatus, quæ restrictio jure communi non habetur, aut dictum est n. jam cit. Ex his autem colligitur per Concilium Tridentinum non esse ablatam Episcopis potestatem uniendo beneficia simplicia monasterio, vel alteri loco pio, sicut licebat jure communi, modo beneficium sit intra diocesim, in qua est monasterium, neque sit curatum; quid autem spectato jure Tridentini possit, si curata sunt, dictum est num. 953.

Quæstio est, à quò, & ex quibus 961 causis dissolvi possit unio Ecclesiarum semel facta legitime? 12. ex justa causa posse ab eo, qui univit. Censetur autem justa causa, si cesserit ea ratio, seu causa, propter quam facta est unio; ad hoc autem (sicut ad unionem) requiritur causæ cognitio, consensus Capituli, vocatio eorum, quorum interest &c. effectus dissolutionis est, quod Ecclesia redeat ad statum, in quo fuit ante unionem; potest autem Episcopus etiam beneficia sibi subiecta, & per Papam alteri unita, revocare ex justa causa: vide Rebuffum in praxi benefic. de unionis revoc. à num. 15. Azor. p. 2. l. 6. c. 29. q. 21.

Ex dictis colliges vi Tridentini, 962 per locorum ordinarios, jure novo non posse facere uniones beneficiorum, pro ut poterant jure antiquo, cum, ut nota-

F f tum

tum est, in quibusdam ea potestas illorum per Concilium restricta sit; primo enim ex dict. num. 952. interdictum est illis unio beneficiorum, quæ sunt diversarum Diocesium; etiam ex ratione augendi cultus divini; 2. ex n. 958. unio parochialium Ecclesiarum facta monasteriis, Abbatibus, Dignitatibus, præbendis Ecclesiæ Cathedralis, vel Collegiatae, aut aliis beneficiis simplicibus; quod tamen intellige juxta limitationem citat. num. 958. appositam &c. 3. unio beneficii liberi cum patronato ex num. 960.

ARTICULUS V.

De dismembratione beneficiorum.

963. **D**ismembratio beneficiorum proprie significat diminutionem beneficii, quoad fructus, servatam tamen beneficii unitatem, quæ tollitur per sectionem; seu divisionem ejus. Unde Garcia de benefic. part. 3. cap. 3. à num. 1. dismembrationem, ait, fieri, cum alicujus beneficii fructus, seu redditus ab ipso beneficio separantur, ut alteri applicentur, beneficio v. gr. tenui, aut loco pio in subsidium decentis sustentationis, hanc dismembrationem fieri posse à summo Pontifice ex justa causa, constat ex dict. arg. c. 2. de præbend. in 6.

964. Quæstio est de aliis Ecclesiæ Prælati, Papæ inferioribus; de hoc extat c. Avaritia. 10. de præbend. ubi Alexander III. scribens ad Canonicos Regulares, & Monachos Eboracenses, intelleximus, inquit, quod in Ecclesiis vestris (de quibus certas pensiones consuevistis percipere) portiones, vel antiquos redditus minorastis, quos nonnulli Clerici Ecclesiarum ipsarum olim habuisse noscuntur, unde, quoniam hoc ex radice avaritiæ, & cupiditatis procedit, quam debetis modis omnibus evitare, mandamus, si quas portiones, vel antiquos redditus Clericorum, sine consensu Archiepiscopi vestri, minuere, vel parvas dividere præsumpsistis, ad integritatem pristinam revocetis. Ex hoc textu colligitur dismembrationem non esse illis absolute prohibitam; sed solum, sine consensu ordinarii, & cum talis diminutio portionum sapiat avaritiam. Videtur

autem hic non agi de onere pensionum (quæ cum pensionario extinguuntur) sed portionum, quæ constitutæ sunt aliis beneficiis, & locis piis, quæ non intereunt; patet ex textu, ibi: portiones, vel antiquos redditus minorastis; de portionibus porrò vide dicta à num. 259. & 262. Hoc autem videtur non solum de Regularibus accipiendum, sed etiam aliis Ecclesiasticis, non regularibus, ubi eadem ratio avaritiæ præsumptæ, aut prætermisio consensu superioris non intervenit in diminutione reddituum annuorum beneficii, vel portionum.

Extat præterea decretum Tridentini Sess. 25. de reformat. cap. 16. ubi Concilium sic loquitur: statuit præterea sancta Synodus, ut Ecclesiastica beneficia Secularia, quocumque nomine appellantur, quæ curam animarum ex primæ eorum institutione, aut aliter, quomodocumque retinent, illa deinceps in simplex beneficium, etiam assignatâ Vicario perpetuo congruâ portione, non convertantur, non obstantibus, quibuscunque gratiis, quæ suum plenarium effectum non sunt consecutæ; in iis verò, in quibus contra eorum institutionem, seu fundationem cura animarum in Vicarium perpetuum translata est (etiam si in hoc statu, ab immemorabili tempore reperiantur,) si congrua portio fructuum Vicario (quocumque nomine is appelletur) non fuerit assignata, ea quamprimum, & ad minus intra annum à fine præsentis Concilii, arbitrio ordinarii juxta formam decreti sub felici recordationis Paulo III. assignetur. Nam ex hoc deducitur, Ecclesiastica beneficia Secularia non posse, quæ curam animarum, aut aliter quomodocumque retinent, in beneficia simplicia converti; sic Garcia de benefic. part. 12. cap. 9. num. 87. Zerola in praxi Episc. part. 1. vide unio. §. 3. etiam tantum quoad partem fructuum, teste Pyrro Corrado in praxi benefic. lib. 3. cap. 2. num. 12. & quoniam dismembrare, seu partem fructuum beneficiorum Secularium, (quomodocumque curata sint) applicare beneficio simplici, videtur idem, ac eorum fructus in beneficium simplex convertere; sicut hoc, sic